

فرهنگ لغات در ارتودنسی

همراه با اطلس رنگی

تالیف:

دکتر آرینا تهرانیچی

(مرکز تحقیقات دندان پزشکی پیشگیری، استاد و عضو هیئت علمی بخش ارتودنسی دانشکده دندان پزشکی،
دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی)

دکتر فرناز یونسیان

(ارتودنتیست و پژوهشگر، مرکز تحقیقات ناهنجاری های دندانی فکی، دانشکده دندان پزشکی،
دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی)

دکتر آرش فرزاد

(رزیدنت تخصصی بخش ارتودنسی دانشکده دندان پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی)

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
National Archives and Library Organization

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
National Library and Archives

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
National Library and Archives

سرشناسه	: تهرانچی، آریتا، ۱۳۴۳ -
عنوان و نام پدیدآور	: فرهنگ لغات در ارتودنسی همراه با اطلس رنگی/ تالیف آریتا تهرانچی، آرش فرزنان، فرناز یونسیان.
مشخصات نشر	: تهران: رویان پژوه، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	: ۲۷۲ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۷۱۰۸-۹۱-۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
موضوع	: ارتدنیسی -- واژه‌نامه‌ها
موضوع	: ارتدنیسی -- اطلس‌ها
شناسه افزوده	: فرزنان، آرش، ۱۳۶۵ -
شناسه افزوده	: یونسیان، فرناز، ۱۳۶۴ -
زده بندی کنگره	: ۱۳۹۳ ۴۹۴۴۰۳ / RK۲۷
زده بندی یوبی	: ۶۱۷/۶۴۳۰۰۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۵۲۴۸۶۶

فرهنگ لغات در ارتودنسی

تالیف: دکتر آریتا تهرانچی، دکتر فرناز یونسیان، دکتر آرش فرزنان

ناشر: رویان پژوه

نوبت چاپ: اول - ۹۳

طراح: اکرم‌هاشمی

چاپ: بهمن

قطع و تعداد صفحات: ورپری - ۲۷۲

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

بها: ۱۶۵۰۰ تومان

شابک: 978-600-7108-91-8

کلیه حقوق مادی و معنوی اثر متعلق به ناشر و مولف است و هرگونه تکثیر، بازنویسی، خلاصه‌برداری و یا برداشت به هر نحوی بدون اجازه کتبی از ناشر مجاز نبوده و منجر به پیگرد قانونی می‌باشد.

دفتر نشر و نمایشگاه دائمی: تهران، خیابان انقلاب، روبروی دبیرخانه دانشگاه تهران، ساختمان امیرکبیر، طبقه سوم
تلفن: ۶۶۴۸۶۳۷۳ - ۶۶۹۷۰۷۴۰

www.RPpub.ir

فهرست

۱۷۹.....	N	۷.....	مقدمه
۱۸۵.....	O	۸.....	راهنما
۱۹۴.....	P	۹.....	A
۲۰۷.....	Q	۴۸.....	B
۲۰۸.....	R	۶۹.....	C
۲۱۸.....	S	۹۶.....	D
۲۳۴.....	T	۱۰۹.....	E
۲۴۳.....	U	۱۲۰.....	F
۲۴۵.....	V	۱۲۹.....	G
۲۴۹.....	W	۱۳۴.....	H
۲۵۱.....	X	۱۴۲.....	I
۲۵۲.....	Y	۱۵۱.....	J
۲۵۳.....	Z	۱۵۳.....	K
۲۵۵.....	منابع	۱۵۴.....	L
۲۵۷.....	اطلس رنگی	۱۶۴.....	M

راهنما

برای استفاده بهتر از این واژه نامه لطفاً به نکات زیر توجه فرمائید:

- ۱- واژه‌های اصلی به ترتیب حروف الفبای انگلیسی مرتب و با حرف بزرگ انگلیسی آغاز شده‌اند.
- ۲- اگر یک واژه اصلی دارای واژه‌های ترکیبی یا فرعی باشد این واژه‌های فرعی ذیل همان واژه اصلی، کمی داخل تر از محور عمودی واژه اصلی آغاز شده‌اند و بجای واژه اصلی حرف اول آن آمده است که مخفف واژه اصلی است و با علامت * مشخص می‌باشند.
- ۳- معانی مختلف یک واژه با علامت؛ مشخص شده‌اند ولی معانی مترادف با ویرگول از هم جدا شده‌اند.

مقدمه

نگارش دانشنامه و فرهنگ لغات قدمتی به بلندای تاریخ مکتوب نمودن علوم توسط بشر دارد. بسیاری ارسطو را اولین مبدع این شیوه ی نگارش می دانند که خطابه های در علوم زمانش تحت عنوان «لیسیوم» به طبع رسانده بود.

در فرهنگ ایران زمین نیز این شیوه ی نگارش تاریخچه ای دیرین و البته جذاب دارد. احتمالاً اولین دانشنامه طبی تألیف یک پزشک ایرانی، کتابی است به نام «فردوس الحکمه» نگاشته ی ابن ربن طبری در قرن سوم هجری مشتمل بر طب اسلامی و یافته های علمی بقراط، جالینوس، ارسطو و نیز طب هندی و دیگر یافته های علمی در دسترس آن زمان. این پزشک یکی از شهره های طب اسلامی و استاد زکریای رازی بوده است و کوششی شگرف در گردآوری اصطلاحات و پدیده های طبی زمان خویش داشته است.

اما کمی بعدتر، نابغه ی پزشکی تاریخ ایران نیز حکایتی جالب در تألیف یک دانشنامه داشته است. در روزگاری که ابن سینا در اصفهان زندگی می کرد، حاکم آن خطه - علاء الدین کاکویه - به وی اظهار می دارد که: «اگر علوم اوایل بعبارت پارسی بودی، من توانستم دانستن» (معین، محمد، مقدمه الهیات دانشنامه) و در واقع عجز خویش از فهم علوم و فلسفه زمان را به دشواری دریافتش از عربی نسبت می دهد و از ابن سینا درخواست می دارد کتابی به فارسی نگارش کند. هر چند پس از اجابت فرمان توسط ابن سینا نیز «از آن هیچ در نتوانست دانستن»! اما مقصود اصلی از ذکر این حکایت، توجه دادن خوانندگان به وجود نیاز به ترجمه متون علمی مشتمل بر نگاشت دانشنامه ها از دیوار است. ابن سینا در مقدمه «دانشنامه علایی» می گوید: «... کتابی تصنیف کنم بیماری دری که اندر وی اصطلاها و نکته ها پنج علم از علمها حکمت پیشینیان گرد آورم؛ بغایت اختصار...» و در نهایت در این کتابی بخش هایی در زمینه ی منطق، الهیات، طبیعیات، هندسه، هیئت و حساب گنجانند.

با این پیش زمینه موجز، اهمیت دیرین وجود دانشنامه های جامع در علوم تا حدی آشکار می شود. با گسترش پر شتاب علوم بشری در دوران معاصر، دانشنامه ها و لغت نامه هرچه بیشتر تخصصی شده اند و گرد آوردن تمام علوم زمان در یک کتاب امری ناممکن شده است. حتی در زمینه های خاص از هر علم یا پیشه، نگاه چنین نگاشته هایی بسیار تخصصی است و قابل پیش بینی است که این روند در آینده ادامه یابد. در این بین، در خیل عظیم دانشنامه های گوناگون دوزبانه ی موجود، جای یک دانشنامه ی تخصصی در زمینه «ارتودنسی» را خالی دیدیم.

در این کتاب کوشیده ایم لغات شایع در زمینه ی ارتودنسی و علوم مرتبط را گردآوری کنیم. در مواردی تنها به ذکر معنی لغات بسنده کرده ایم و در دیگر موارد توضیحاتی بیشتر بر اساس منابع معتبر ارائه

نموده‌ایم. در تعدادی از مداخل نیز به لزوم وجود تصویر برای توضیح بیشتری بردیم و به این منظور به مجموعه تصاویر پایان کتاب ارجاع داده‌ایم. بسیاری از لغات فرنگی چنان در بین کوشندگان و پژوهشگران این حرفه رایجند که سعی در ترجمه‌ی آنها تنها به مشکل شدن دریافت مقصود اصلی منجر می‌شد، بنابراین در عین کوشش برای پاسداشت زبان پارسی، از این نکته نیز تا حد ممکن غافل نگشتیم. از سوی دیگر، به خوبی آشکار است که در عصر کنونی انفجار اطلاعات و فراگیری کاربری اینترنت، نگاشتن چنین اثری به صورت تنها مکتوب، بمرعت‌پذیری رجوع و کیفیت کاربری را خواهد کاست. بنابراین در نظر داریم در آینده این اثر را به صورت الکترونیک با امکاناتی بیشتر (مانند جستجوی الکترونیک و هوشمند و تصاویر بیشتر) فراهم نماییم. مخاطبین اصلی این دانشنامه کلیه علاقه‌مندان به علوم دندانپزشکی و تخصص ارتودنسی و جراحی فک و صورت هستند.

نیک می‌دانیم که نگارش چنین اثری با این حجم، به رغم ویراست‌ها و نمونه‌خوانی‌های فراوان، بری از اشتباه نیست. بنا بر این خاضعانه از تمامی خوانندگان خواهشمندیم ما را از نظرات و زین خود از طریق مکاتبه با آدرس‌های الکترونیک زیر بهره‌مند سازند.

گروه نگارندگان

بهار ۱۳۹۳